

6. Účtová třída 2 - Finanční účty

V této účtové třídě se sleduje finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje účetní jednotky. Účty mohou být aktivní i pasivní. Jedná se o peněžní hotovost, šeky, ceniny, vklady v bankách bez výpovědní lhůty nebo vklady s výpovědní lhůtou do 1 roku a obchodovatelné cenné papíry, které jsou v držení organizace maximálně 1 rok..

6.1. Charakteristika finančních účtů

Finanční účty lze rozdělit do těchto skupin:

a) aktivní

- 211 - Pokladna
- 213 - Ceniny
- 221 - Bankovní účty
- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 - Dluhové cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti
- 261 - Peníze na cestě

b) pasivní

- 231 - Krátkodobé bankovní úvěry
- 232 - Eskontní úvěry
- 249 - Ostatní krátkodobé výpomoci

6.2. Oceňování krátkodobého finančního majetku

Oceňuje se jmenovitými hodnotami.

Mezi peněžní prostředky patří:

- hotovost (v Kč i cizí měně)
- ceniny
- vklady na vkladových účtech (v Kč i cizí měně)

6.3. Pokladní hotovost - účet 211

Je tvořena:

- 1) peněžními prostředky v hotovosti
- 2) nasáčkovanými platy (nebyly v určený den předány)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- 3) přijatými šeky
- 4) poukázkami na odběr zboží, služeb

Pohyby hotovostí se účtují na základě pokladních příjmových a výdajových dokladů (originál zůstává ve firmě). Ke každé pokladně se vede **pokladní deník** (pokladní kniha), vede ji pokladník, který provádí tzv. pokladní skontro - kontrolu pokladní hotovosti. Rozdíly, které vzniknou při inventarizaci (většinou ke dni sestavení účetní závěrky) pokladní hotovosti se považují za manko, popř. přebytek.

6.3.1. Inventarizační rozdíly v pokladně

Účetní případy:

1. přebytek v pokladně	211/688
2. schodek (manko) v pokladně	569/211
3. předpis k úhradě škody	335/ 211 - pohledávka vůči pokladníkovi
	211/335 - úhrada schodku do pokladny

Př.

Zaúčtujte účetní případy

1. Ppd - tržby za prodané zboží Kč 5 000,-, DPH 20%
2. Vpd - cestovné Kč 2 000,-
3. Manko v pokladně Kč 200,-
4. Ppd - prodej služeb Kč 1 000,-, DPH 20%

6.3.2. Zálohy poskytnuté zaměstnancům

1. Poskytnutí peněžní zálohy zaměstnanci na nákup čisticích prostředků Kč 980,-
2. Vyúčtování peněžní zálohy Kč 980,-

Md	D	Md	D Md

Př.

Firma poskytla zaměstnanci zálohu na pracovní cestu Kč 5 000,- skutečně vynaložené náklady činily Kč 4 000,-.

Zaúčtujte dané účetní případy.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Poskytnutí zálohy na prac. cestu Kč 5 000,-
2. Vyúčtování přijaté zálohy Kč 4 000,-
3. Vyúčtování vratky zbytku peněžní zálohy v hotovosti .....

Md	D	Md	D	Md	D

Př.

Firma poskytla zaměstnanci zálohu na pracovní cestu Kč 5 000,-, skutečně vynaložené náklady činily Kč 6 000,-

Zaúčtujte dané účetní případy.

1. Poskytnutí zálohy na služ. cestu Kč 5 000,-
2. Vyúčtování přijaté zálohy Kč 6 000,-
3. Vyúčtování doplatku zaměstnanci Kč 1 000,-

Md	D	Md	D	Md	D

Př.

Zaměstnanec obdržel peněžní zálohu na nákup kancelářských potřeb Kč 520,-, Skutečně vynaložené náklady činily Kč 650,-.

Zaúčtujte dané účetní případy.

Md	D	Md	D	Md	D

6.3.3. Ceniny - účet 213

Jedná se o aktivní účet. Ceniny se oceňují nominální hodnotou, tj. cenou, která je vytištěna na cenině.

Patří zde:

- stravenky
- kolky
- karty pro odběr pohonných hmot

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- poštovní známky
- telefonní karty
- dálniční nálepky

Účtování cenin:

✓ nákup cenin	213 /211 (321)
✓ spotřeba známek, kolků,	518//213
✓ telefonních karet	518/213
✓ schodek v ceninách	569/213
✓ předpis k náhradě za pokladníkem	335/668
✓ přebytek v ceninách	213/668

Př.

- 1) Vpd - nákup cenin Kč 400,-
- 2) Spotřeba známek Kč 200,-
- 3) Spotřeba kolků Kč 100,-
- 4) Fap - nákup cenin Kč 100,-

Md	D	Md	D Md
Md	D		

6.3.4. Peníze na cestě - 261

Slouží k překlenutí časového nesouladu mezi vklady a výběry peněz, šeků,... a přijetím bankovních výpisů účetní jednotkou (výpisy obdržíme vždy s určitým zpožděním).

Jsou možné tyto varianty:

a) převod peněz z pokladny na běžný účet

1. 10. 3. Vpd - převod peněz na b. ú. Kč 3 000,-
2. 30.3. Výpis z b. ú: - převod peněz na b. ú. Kč 3 000,-

Md	D	Md	D Md

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

b) převod peněz z běžného účtu do pokladny

1. Ppd - převod peněz z b. účtu do pokladny Kč 5 000,-
2. Výpis z b. účtu:- převod z b. účtu do pokladny Kč 5 000,-

Md	D	Md	D	Md	D

Př.

Zaúčtujte tyto úč. případy:

1. Vpd - nákup knih za hotové Kč 2 500,-
2. Vpd - výplata mezd Kč 21 000,-
3. Tržba v hotovosti za zboží Kč 12 000, DPH 20%
4. Manko v pokladně Kč 1 200,-
5. Ppd - převod peněz do pokladny Kč 20 000,-
6. Ppd - zaměstnanec vrátil zálohu (přeplatek) na prac. cestu Kč 200,-
7. Výpis z b.ú: - převod peněz do pokladny Kč 20 000,-
8. Přebytek hotovosti v pokladně Kč 200,-
9. Vpd - odvod peněz ba běžný účet Kč 2 000,-
10. Výpis z b. účtu: převod peněz z pokladny na b. účet Kč 2 000,-

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D	Md	D	Md	D

Md	D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.	Ppd - převod peněz z běžného účtu do pokladny	2 500,-		
2.	Nákup kolků - vpd	800,-		
3.	Spotřeba známek	200,-		
4.	Výpis z b.ú.: převod peněz z b. ú. do pokladny	2 500,		
5.	Poskytnutí pen. zálohy na nákup čistících prostředků	600,-		
6.	Spotřeba známek	60,-		
7.	Schodek v pokladně předepsán k úhradě pokladníkoví	500,-		

Doplňte chybějící účty:

1. Pokladník způsobí manko v pokladně: .....
2. Převod z pokladny na běžný účet:.....
3. Vpd - nákup známek .....
4. Tržba v hotovosti za zboží .....
5. Poskytnutí pen. zálohy na cestovné .....
6. Ppd - za prodej stravenek .....

6. 3. 5. Valutová pokladna

Nakupované valuty v bance musíme přepočítat platným denním kursem ČNB, valuty - prodej k okamžiku uskutečnění účetního případu. Odvod nepotřebných valut z pokladny bude uskutečněn kursem valuty - nákup. Kurs prodeje a nákupu se zpravidla liší. Z těchto rozdílů vznikají **kursové rozdíly**, které se promítnou buď: a) do nákladového účtu: **563 - Kursové ztráty**

b) do výnosového účtu: **663 - Kursové výnosy**

Př.

Podnikatel vyslal na pracovní cestu do Rakouska zaměstnance a vyplatil mu zálohu.

Nastaly tyto účetní případy:

1. Nákup valut v bance 100 EUR (kurs valuty - prodej 1 EUR - Kč 26,-).....
2. Výplata zálohy zaměstnanci 100 EUR zaměstnanci Kč 2 600,-
3. Vyúčtování cestovního příkazu 80 EUR .....
4. Vrácení nevyčerpané zálohy zaměstnancem 20 EUR.....
5. Odvod valut do banky (20 EUR za 32,- Kč) .....
6. Kurzový rozdíl ziskový .....

Md	D	Md	D	Md	D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Md	D	Md	D Md	D

Př.

Podnikatel vyslal na pracovní cestu do USA zaměstnance a vyplatil mu zálohu.

Nastaly tyto účetní případy:

1. Nákup valut v bance 200 USD (kurs valuty - prodej 1 USD) - 23 Kč 2 300,-
2. Výplata zálohy zaměstnanci 100 USD zaměstnanci Kč 2 300,-
3. Vyúčtování cestovního příkazu 80 USD .....
4. Vrácení nevyčerpané zálohy zaměstnancem 20 USD.....
5. Odvod valut do banky (20 USD za 24,- Kč).....
6. Kurzový rozdíl .....

Md	D	Md	D Md	D
Md	D	Md	D Md	D

6.3.6. Bankovní účty - 221

Každá účetní jednotka si zřizuje bankovní účet u své banky, aby mohla uhradit své platby bezhotovostním způsobem. Podnik může mít několik bankovních účtů u různých bank. Bankovní účet může mít pouze aktivní zůstatek, slouží ke skládání peněžních prostředků a ke zprostředkování platebního styku. Banka si účtuje bankovní poplatek za vedení bankovního účtu, zasílání výpisů z bankovního účtu a další poplatky, které vyplývají z poskytovaných služeb bankou.

Nastávají účetní případy:

1. Výpis z b. účtu: úhrada fap Kč 5 000,- 321/221
2. Výpis z b. ú.: účtu: úhrada fav Kč 10 000,- 221/311
3. Výpis z b, účtu: poplatky za vedení účtu Kč 60,- 568/221
4. Výpis z b. účtu: kladné úroky Kč 120,- 221/662

Md	D	Md	D Md	D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Md	D	Md	D

Opakování

1.	Nákup známek za hotové	250,-		
2.	Nákup kolků - fap	800,-		
3.	Spotřeba kolků	600,-		
4.	Ceniny - přebytek	300,-		
5.	Výpis z.b.ú.: úhrada fap	800,-		
6.	Spotřeba známek	60,-		
7.	Přebytek hotovosti	50,-		
8.	Výpis z.b.ú.: fav proplacena odb.	900,-		
9.	Výběr hotovosti z b.ú.- ppd	500,-		
7.	Výpis z b.ú.: převod hotovosti	500,-		
9.	Výpis z b, ú.: kladné úroky	200,-		
7.	Výpis z b.ú.: úhrada úroků	400,-		

6.4.2. Bankovní úvěry

Mezi finanční zdroje patří bankovní úvěry, které dělíme:

- a) **dlouhodobé** - poskytnuté na dobu delší než 1 rok, účtujeme o nich v 4. účtové třídě
- b) **krátkodobé** - poskytnuté na dobu 1 roku, účtujeme o nich v 2. účtové třídě

V praxi se využívají 2 způsoby čerpání úvěru:

- Banka otevře speciální úvěrový účet, z něhož jsou propláceny dlužníkovy faktury a jiné závazky 321/231
- Banka převede celou částku úvěru na dlužníkův bankovní účet:
  - a) výpis z úvěrového účtu 261/231
  - b) výpis z bankovního účtu 221/261

Rovněž i u úvěrového účtu se účtují úroky, které musí dlužník bance zaplatit: 562/231

Př.

1. Poskytnutý krátkodobý úvěr podnikateli Kč 810 000,-
2. Úvěr byl připsán na bankovní účet Kč 810 000,-
3. Splátka úvěru (první) Kč 400 000,-
4. Zaplacen úrok z úvěru Kč 20 000,-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Md	D	Md	D Md

Md	D	Md	D

Př.

1. Poskytnutý krátkodobý úvěr podnikateli Kč 610 000,-
2. Úvěr byl připsán na bankovní účet Kč 610 000,-
3. Splátka úvěru (první) Kč 300 000,-
4. Zaplacen úrok z úvěru Kč 10 000,-

Md	D	Md	D Md

Md	D	Md	D

Opakování

1. Běžný účet patří do ... účtové třídy a jedná se o ..... účet.
2. Pokladní skontro představuje .....
3. Účet 261 se nazývá ..... a slouží k .....
3. Kladné úroky si účtuje ..... za .....
4. Krátkodobý úvěr zahrnujeme do ..... účtové třídy a jedná se o ..... účet.
5. Kurzové rozdíly účtujeme v případě, že se jedná .....
6. Patří do cenin bonusy na potraviny - ano – ne.
7. Při účtování v pokladně, při výběru peněz používáme .....doklady.
8. Jaký druh účtu se používá při účtování peněžních záloh .....
9. Co patří do cenin.....
10. Jaký je rozdíl mezi bankovním účtem a úvěrem .....